

Velkommen til

**FDF Samvirkets
Integrerede institution
Spurvehuset**

Man mærker suset i Spurvehuset!

Velkommen til jer og jeres børn

Vi er rigtig glade for, at I har valgt, at jeres barn skal starte her i FDF Samvirket - Spurvehuset. Vi glæder os til at blive en del af jeres nye hverdag. Vi ved, at det kan være forvirrende og endda utrygt at skulle aflevere sit lille barn i en forholdsvis fremmed vuggestue eller børnehave. Derfor har vi lavet denne velkomstfolder med praktisk information, som sammen med indkøringsfase og daglig information, kan danne et godt fundament for den gode start.

Den første del handler om fælles kommunale strukturer, indsatser og samarbejde. Herefter zoomer vi ind på Spurvehusets fælles aftaler og praksis, og sidst men ikke mindst præsenteres I først for et vuggestueafsnit og herefter et børnehaveafsnit. Denne udgave, kan I også finde på vores hjemmeside. Her er der også information om Spurvehusets historie og organisering.

Udover denne folder får I også udleveret en kalenderoversigt. I kalenderoversigten er der vigtige datoer, som involverer jer eller/og jeres børn. Er der datoændringer, sendes der besked over AULA.

"Spurvehuset er mere end en institution. Det kan mærkes allerede i indkørslen, når man kigger på den flotte forhave med Spurve træet, de små æbletræer, de smukke buske og blomsterkummerne, som skifter indhold alt efter årstiderne".

Forældreudtalelse

Kort om Spurvehuset

Bygningen Spurvehuset, ejes af FDF Samvirke. Huset stod færdig i begyndelsen af 70'erne. Her drives daginstitution, som har driftsoverenskomst med Viborg Kommune. Institutionen Spurvehuset er på nuværende tidspunkt normeret til 32 vuggestuebørn og 60 børnehavebørn. Hen over året er der i gennemsnit ansat 18 pædagogiske medarbejdere, en efterlønner med pedelfunktion og en institutionsleder. Lederen refererer til bestyrelsen, som består af 6 forældrerepræsentanter, 3 repræsentanter fra FDF Samvirke samt to personalerepræsentanter. Leder og stedfortræder deltager i bestyrelsesmøderne, som afholdes ca. 8 gange om året. Der er generalforsamling og valg til bestyrelse hvert år i marts/april måned. Der er forældremøde i september måned og her vælges repræsentanter til forældrerådet. Der forventes stor forældreopbakning både til generalforsamling samt til forældremøde.

Det vigtige samarbejde mellem Spurvehuset og jer

Vores mål er at skabe den bedste dag for jeres barn, og sådan en dag starter altid med en god velkomst i Spurvehuset. Den slutter også med en god fortælling, et hurtigt knus eller bare et smil og "*Vi ses i morgen*". Den gode hverdags samtale vægter vi højt. Dog er det værd at nævne at samtalerne, særligt i de tidsrum, hvor der afleveres og hentes flest børn, sagtens kan være kvalitative, men korte. Har I brug for længere samtaler, kan vi aftale tidspunkter, hvor der er mere tid til nærvær og fordybelse. Vi bruger AULA flittigt, og det er I også velkommen til. Skriv til os, hvis I har noget på hjerte, og så kan vi aftale en fysisk samtale, hvor vi får foldet det aktuelle emne ud.

Har dagens start været lidt udfordrende for jeres barn, og måske heraf en svær aflevering, vil I ofte opleve, at vi sender opfølgende besked og billede til jer. Det giver ro og tryghed, og det er nemmere at komme videre og fordybe sig i andre gøremål herefter. Vi kontakter jer også, hvis vi oplever, at barnet virker utilpas, uden energi eller i perioder virker mismodig. Sker der ændringer i jeres liv, vil det med stor sandsynlighed kunne mærkes i barnet. Derfor er det også tegn på godt samarbejde, når der informeres herom. På den måde kan vi forebygge, tage hensyn til eller tilrettelægge barnets særlige tidsbestemte behov.

Endnu en gang velkommen til huset i Spurvehuset.
Vi glæder os til samarbejdet.

Indflyvning til Spurvehuset

AULA

I forbindelse med barnets opstart, skal I oprette jer på AULA. AULA er en kommunikationsplatform, der bruges i dagtilbud og på skoler. Her vil I modtage information om barnets dagligdag, f.eks. via dagbog, opslag og billeder. Det er også her, vi informerer jer om kommende aktiviteter, herunder ture ud af huset, tidspunkter for afgang, hjemkomst og sidst men ikke mindst, påmindelser om diverse deadlines.

Vi forventer, at I aktivt gør brug af AULA, og at barnets stamkort er opdateret, så vi altid kan få fat i jer. Opstår der digitale udfordringer, er I velkommen til at kontakte personalet.

Åbne og lukkedage

Spurvehuset følger Viborg Kommunes lukkeuger for daginstitutioner og skoler. De varierer mellem uge 28, 29, 30 og uge 29, 30 og 31. I disse uger i sommerferien holder de fleste ferie eller finder andre pasningsmuligheder. For dem, der ikke har den mulighed, tilbyder Viborg Kommune fællespasning i en institution i området.

For nuværende kan det dreje sig om følgende institutioner: *Bulderby*, *Eventyrlunden* og *Prinsen*. Vi orienterer herom, men I kan også finde information på Viborg Kommunes hjemmeside.

Mellem jul og nytår samler man ligeledes børn med pasningsbehov i en institution. Hvor det foregår aftales fra år til år, Spurvehuset er med i dette rul. Herudover har vi lukket d. 5. juni (Grundlovsdag) og d. 24. december. Her er der ikke anden kommunal pasningsmulighed.

Udover vores almindelige åbnedage, har vi åben i sommerferieugerne 26, 27, (28) og uge (31), 32, 33, efterårsferie (uge 42), dagene op til juleferien, vinterferien (uge 7) og dagene op til påskeferien. Disse dage og uger er potentielle ferieperioder for personale, børn og forældre. I vil blive bedt om at give os besked om jeres ferieafvikling. Mere herom via AULA.

Fravær og sygdom

Hvis jeres barn ikke kommer i institutionen, skal I give besked til vuggestue/børnehave. Dette gøres via AULA. Er der tale om smitsom sygdom, laver vi et generelt opslag på AULA til orientering til andre forældre. Der kan søges oplysninger om de forskellige sygdomme på www.fv.rm.dk. Barnet kan vende tilbage til institutionen igen, når det er helt frisk, veltilpas og klar til at klare en hverdag i institutionen. Oplever vi, at barnet mod forventning ikke er frisk, kontakter vi jer, og beder jer hente barnet hjem. Bliver barnet syg eller kommer til skade, mens han/hun er hos os, kontakter vi jer.

- Spurvehusets hovednummer er: **87871580**
- Herefter tryk 1 for Vuggestue, 2 for børnehave og 3 for kontoret

Parkering, cykelskur og legeplads

Spurvehuset har fine parkeringsforhold. Der kan være en del trafik mellem kl. 7.30 – 8.00. I dette tidsrum kan det være nødvendigt at parkere langs Spurvej. Vi har et cykelskur, som primært er til personalets cykler. Under normale omstændigheder kan legepladsen også benyttes efter lukketid og i weekender. Det kræver dog, at det er uden familiens hund, og at man rydder op efter sig. Vi kan vælge at lukke for denne mulighed i perioder, hvis vi oplever, at vores tilbud bliver misbrugt.

Barnets bog

Hvert barn får sin egen mappe, som vi kalder "*Barnets bog*". Denne mappe følger barnets tid i henholdsvis vuggestue og børnehave. Mappen bor i Spurvehuset, men det er muligt at låne den med hjem. Mappen er en visuel dokumentation om barnets oplevelser, aktiviteter m.v., som foregår både hos jer og i Spurvehuset. I mappen kan I sætte billeder ind. Fx billeder af mor og far, bedsteforældre, søskende, kæledyr, fødselsdage, ferie osv. Børnene bruger mappen til at kigge i samt fortælle og tale ud fra med os eller de andre børn. Vi tager billeder af vores hverdag, og lægger dem på AULA, hvorfra I selv kan printe ud og indsætte i barnets mappe.

Fællesskab og fælles retning i Spurvehuset

Både børnehave og vuggestue har samling. Hver gruppe har samling for sig alle dage. Samlingen foregår typisk tidlig formiddag. Her øver vi at vente på tur, at lytte til hinandens fortællinger, at genkende følelser eller tanker. Vi synger sange og kigger på billeder (piktogrammer) af dagsplanen. Hver fredag har vi fælles samling (vuggestue og børnehave) i vores motorikrum. Om fredagen synger vi sange, som er genkendelige for både vuggestuebørn og børnehavebørn. Herefter ønsker vi hinanden god weekend. I børnehaven foregår samlingen fra kl. 9.00 – 9.30. I dette tidsrum er alt pædagogisk personale optaget og fordybet i gruppesamlinger. Vi beder derfor om, at I afleverer jeres barn inden samling eller efter.

I både vuggestue og børnehave arbejder vi med den fælles kommunale indsats, der hedder *"Vi lærer sammen"* (VLS). I VLS er der faste temaer hen over året. I spurvehuset arbejder vi med lokale emner, der taler sammen med VLS temaerne. Vores arbejde med VLS og de lokale temaer, kan I følge ved hjælp af rammeplaner, som sendes til jer umiddelbart før påbegyndelse af nyt VLS Tema og lokale emner. Herudover præsenteres i løbende for nye ord og aktiviteter via visuel dokumentation i hverdagen på Aula og på udstillinger i Spurvehuset. I rammeplanerne kan I også se, at vores arbejde med det ovenstående refererer til *"Den styrkede pædagogiske læreplan"*.

Traditioner og arrangementer hen over året

I september måned har Spurvehuset fødselsdag, og der afvikles forældremøder både i børnehave og vuggestue. Senere på året, i november måned, har vi Halloween tema. I december juler vi, hvilket også betyder, at vores ældste børn går Lucia optog, ligesom vi, i samarbejde med forældrerådet, byder indenfor til lidt julehygge med gløgg, kaffe, saftvand, pebernødder og æbleskiver. I den samme måned har vi børnejulefrokost. Februar måned er mest kendt for fastelavn, hvor vi kommer udklædte, slår katten af tønden og får fastelavnsboller.

I marts/april holder vi generalforsamling og arbejdsdag. Forældre og personale møder talstærkt op, for det giver så meget energi, når vi løfter i flok. Påsken betyder også børnenes påskefrokost og en masse påskeaktiviteter. I maj måned inviterer vi bedsteforældre på besøg. Det er SÅ hyggeligt at opleve, hvordan bedsteforældre fordyber sig i deres børnebørns verden, og her er det tydeligt, at øjeblikket og nuet er værd at samle mere på.

I maj/juni har vi sommerfest. Sommerfesten kan forløbe som en afsluttende fest efter et større emne. I er inviteret fra sidst på eftermiddagen, hvor der er arrangeret alt fra opvisning, udstilling eller anden underholdning. Festen slutter før sengetid. Juni måned er også den måned, hvor vi skal sige farvel til vores ældste børn, hvilket altid fyldt med lige delt forventning og vemod.

De ovenstående traditioner og arrangementers nøjagtige placering kan variere fra år til år.

Kommunal indsats omkring barnets trivsel og læring

I en selvejende institution har man et tæt forpligtende samarbejde med Viborg Kommune. Derfor arbejder vi også ud fra de samme værdier; "De 4 syn" (lærings, samarbejde, børne og forældresyn), de fælles pædagogiske indsatser og metoder. Det betyder blandt andet, at man undersøger og indsamler data, der kan bekræfte eller bevidne barnets udvikling i forhold til trivsel og læring.

TOPI

Viborg Kommune, og dermed også Spurvehuset, arbejder med trivselsredskabet TOPI, som står for Tidlig Opsporing og Indsats. Dette trivselsredskab skal understøtte personalet i at arbejde målrettet med et godt trivselsarbejde for alle børn. Kort beskrevet har personalet til opgave at opspore evt. mistrivsel og at lave indsatser, der kan bedre trivsel samt arbejde målrettet med forebyggende indsatser. To gange om året vurderes børnene ud fra bestemte trivselsindikatorer. Børnene positioneres i farver. **Grøn**: god trivsel, **gul**: øget opmærksomhed, **rød**: bekymring. Positioneres barnet i gul eller rød kategori, skal der laves mål og handleplaner. Vi inviterer jer til et møde, hvor mål og handleplaner introduceres, og hvor I tages med på råd og aftaler. I Spurvehuset er vores mål, at alle børn er i god trivsel og dermed i grøn position.

VLS: Vi Lærer Sammen

VLS er en forkortelse af "Vi lærer sammen". VLS er en kommunal fælles pædagogisk indsats, som systematisk og målrettet støtter personalet i at arbejde med alle børns sproglige (*barnet skal kunne kende og gøre brug af mange ord og sætninger*), matematiske (*barnet skal tilegne sig begreber for former, størrelser, mængder og mønstre*), kognitive (*barnet skal tilegne sig færdigheder, som at kunne udsætte egne umiddelbare behov, huske, vente på tur, koncentrere sig længere tid af gangen*) og socioemotionelle kompetencer (*kan genkende egne og andre følelser, regulere egne følelser*).

Personalet uddannes og gør brug af skriftligt materiale, som guider og anviser, hvordan man arbejder ind i den pædagogiske ramme. Personalet skal dokumentere det daglige arbejde i et digitalt afkrydsningsskema. Dette for at sikre, at personalet når rundt om alle børn. Der arbejdes både i små og store grupper. Særligt kendetegnede for materialet er, at der arbejdes i temaer, og alle temaer har tilhørende billeder, som udstilles i områder, hvor børnene er mest. Der er fem temaer med tilhørende mål og ord på et år, og disse temaer gentages året efter.

Samarbejde med eksterne samarbejdspartnere i Viborg Kommune

Vi benytter Viborg Kommunes KLC-tilbud. KLC er en læringsportal, som laver aktivitets- og læringstilbud til børn og unge. Her samarbejder vi med Naturskolen, Kulturskolen, Animation Workshop, Viborg Bibliotekerne og Center For Børnekultur. Vi samarbejder også med frivillige organisationer og foreninger.

Vi har et gensidigt forpligtende samarbejde med Viborg Kommune. Det betyder også, at vi gør brug af de ydelser, som Viborg Kommune tilbyder. Der er særligt to samarbejdsflader, som kan vedrøre jer. Det drejer sig om vores samarbejde PPR (pædagogisk psykologisk rådgivning). PPR består af logopæd. (talepædagoger), fysio- og ergoterapeuter, psykologer og ressource team (pædagoger med særlig special faglig viden og kompetence). Her kan vi ansøge om sparring og rådgivning, hvis vi har brug for hjælp og nye vinkler på at forstå og udvikle på egen praksis i forhold til en udfordrende opgave. Når vi samarbejder med PPR om enkelte børn eller grupper, vil I som forældre altid være en del af et sådant samarbejde. Her indkaldes til det vi i praksis kalder *tværfaglige møder*. Vi samarbejder også med sundhedsplejerske og fremskudt socialrådgiver. Sundhedsplejerske og socialrådgiver kan ligeledes deltage i *Tværfaglige møder*, hvis vi tænker det er relevant. Herudover samarbejder vi med familieafdelingen.

Pædagogisk personale har det man kalder *skærpet underretningspligt*. Det betyder, at vi har en skærpet forpligtelse til at underrette familieafdelingen (Team Front) i tilfælde, hvor vi får viden om eller oplever adfærd, som vurderes til at have negativ indvirkning på barnets trivsel og udvikling, og som umiddelbart vurderes til at være meget bekymrende. I tilfælde hvor det handler om vold eller overgreb, informeres forældre ikke om underretningen. I andre tilfælde, vil det være almindelig praksis, at forældre informeres. Der kan også være tilfælde, hvor forældre og personale enes om at lave en fælles underretning. En underretning har altid barnets trivsel for øje. Underretninger laves efter moden overvejelse. Det betyder, at personalet eller leder har vendt den potentielle underretning med forældre, Team Front eller fremskudt socialrådgiver.

Vuggestueafdelingen

Opstart i vuggestuen

For kommende børn og forældre holder vi legestue ca. 4 gange inden start. Her er der mulighed for at komme på besøg og hilse på nogen af de andre børn og på de voksne på stuen. I får en fornemmelse for vuggestuens dagligdag ved at være en del af den pædagogiske praksis. Besøgene er en god glidende overgang, som er med til at skabe tryghed, indsigt og viden for det kommende samarbejde.

I legestuen bliver I modtaget af den medarbejder, som skal være barnets kontaktpædagog. Når vi har disse besøg, prioriterer vi, at kontaktpædagog, barn og forældre kan fordybe sig i samværet. Derfor bestræber vi os på, at der er ganske få andre børn til stede i den periode, hvor I og jeres barn er i legestue.

Inden den officielle opstart aftales komme- og gåtider i indkøringsperioden afhængig af barnets og familiens behov. Det anbefales, at man vægter korte dage, som langsomt kan trappes op.

Fysiske rammer i vuggestuen

I vuggestuen er der to grupper: Rødkælkene og Blåmejserne. Vuggestuen er normeret til 32 børn med ca. 16 børn i hver gruppe. Antallet kan variere hen over året. Til hver gruppe er der tilknyttet 4-5 pædagogiske medarbejdere samt en praktisk pædagogisk medhjælper på 10 timer om ugen.

På hver gruppe er der et stort og et mindre grupperum. Imellem grupperne er der fælles toiletter og puslefaciliteter. Herudover har vi en liggehal, et motorikrum og et større fællesrum, Torvet.

Vores hverdag – Vores pædagogiske praksis

Vuggestuepædagogik er noget ganske særligt. Vi lægger stor vægt på, at pædagogikken er velreflekteret i alt, hvad vi gør, også i de daglige rutiner, som er i vuggestuen; aflevering, bleskift, spisning og når børnene skal sove.

Vi er tydelige voksne, der er til at stole på, og som inviterer barnet og jer til samarbejde. Vi lægger stor vægt på gensidig respekt i alle relationer - både mellem voksne, mellem barn og voksen og børnene i mellem. Vi gør meget ud af, at barnet føler sig som en del af fællesskabet på gruppen, og at gruppen fungerer som helhed med udgangspunkt i, at der er plads til det enkelte barn, som det er. Vi tilrettelægger og planlægger, så alle får mulighed for at deltage i forskellige former for fællesskaber. Dette gør, at vi nogle gange arbejder aldersopdelt, andre gange på tværs af aldre samt på tværs af de to grupper. Det skaber rum for, at børnene lærer af hinanden, og det er med til at give fællesskabsfølelse og samhørighed i gruppen.

Vi lægger vægt på, at vuggestuen er indrettet, så den er spændende og foranderlig i forhold til børnegruppen og i forhold til de aktiviteter, som vi tilbyder børnene. Begrebet "aktiviteter" kan dække over mange forskellige tiltag i vuggestuens dagligdag - synge, plaske i vand, tegne, bygge sandtårne, hjælpe med at dække rulleborde, ture i vores ladcykler mm.

Frisk luft og udeliv prioriterer vi højt i Spurvehuset. Derfor tilstræber vi altid, at børnene kommer ud hver dag. Vi udforsker vores spændende legeplads, går ture i lokalområdet eller cykler afsted på vores ladcykler til andre områder i byen (se nedenfor).

Små børn er i gang med at tilegne sig mange færdigheder og erfare meget om den verden, de er i. Derfor er det vigtigt, at vi målretter vores dagligdag i forhold til, hvad små børn har brug for og trives godt med. Vi arbejder hver dag på, at Spurvehuset er et sted, hvor man bliver mødt af tryghed, tillid, nærvær og forskellighed.

I Spurvehusets pædagogiske læreplan, på vores hjemmeside, kan du læse mere om vores mål for de forskellige læreplans temaer. Alle vores tiltag, vores aktiviteter og ageren i forhold til børnene tager afsæt heri, da det er vores opgave at opfylde de opsatte mål og rammer i læreplanen.

Ture ud af huset

I vuggestuen har vi klapvogne og to ladcykler. Vi har derfor mulighed for at gå eller cykle på ture i lokalområdet og i skoven, hvilket vi ofte benytter os af. Vi forsøger at deltage i de forskellige arrangementer, som tilbydes i kommunen, og vi tager på biblioteket og på andre legepladser. Når vi cykler med børnene, er de spændt fast i sele og bærer cykelhjelm.

Aflevering og afhentning

Hver morgen mellem kl. 6.30 – 7.00 åbner vi i Spurvehusets fællesrum, Torvet, som ligger til venstre, når man kommer ind i vuggestueafdelingen. I det ovenstående tidsrum, er der mulighed for at få serveret morgenmad. Kl. 7.00-7.15 ryddes op efter morgenmaden og børnehavebørnene går i børnehaveafdelingen.

I vuggestuens fordeler-gang hænger en digital AULA-skærm. Skærmen bruges af jer til at tjekke jeres barn ind og ud. På skærmen skal I anføre afhentningstidspunkt. Er jeres barn fraværende, kan I tilgå AULA hjemmefra og informere herom. Meddel ligeledes årsagen til fraværet. Fraværet oplyses digitalt eller pr telefon senest kl. 8.00 på fraværsdagen, og gerne før. Ved aflevering er det vigtigt, at I giver os de informationer, der er relevante for, at barnet kan få en god vuggestuedag.

Generelt går afleveringer og afhentning rigtig godt her i Spurvehuset. Der kan dog forekomme situationer, hvor det svært at sige farvel. I langt de fleste tilfælde kan trøst og støtte ændre barnets

sindsstemning på meget kort tid. Ofte kan det være svært for forældre at gå fra et barn, der er ked af det. Her aftaler vi, at vi skriver en besked eller sender et billede med fortælling om det ændrede stemningsskift. Vi prioriterer at være nærværende over for børnene på gulvet, så derfor vil vi gerne modtage barnet nede på gulvet. Har jeres barn brug for at blive afleveret på en anden måde, så er I velkommen til at kontakte os, og så finder vi en løsning, der passer bedst for alle parter.

Når I henter jeres barn, tilstræber vi at fortælle lidt om barnets oplevelser i løbet af dagen. Ofte vil der være beskrivelser af aktiviteter og oplevelser på AULA. Hvis barnet skal hentes af andre end jer, er det vigtigt, at vi får denne information via AULA, personlig besked eller pr. telefon. Vi må IKKE udlevere barnet til andre end forældremyndighedsindehaverne uden jeres tilladelse.

- Vuggestuens tlf. nr. 87871580 – Tryk herefter 1.

Børn og søvn

De mindste børn sover i barnevogne, som står i en liggehal i forbindelse med Blåmejsernes grupperum. Barnevogne køres ud på legepladsen, når børnene skal sove. Vi holder opsyn med de børn, der sover i barnevogn. Vi gør også brug af babyalarmer. Barnevogne, barnevognsseler og dyner stiller vi til rådighed. I skal medbringe betræk og lagen med navn. Det er jeres ansvar at vaske sengetøj. Når barnet begynder i vuggestue, følger vi barnets rytme. Det vil ofte betyde, at barnet sover et par gange om dagen. Efterhånden som barnet bliver ældre og kun har behov for en lur midt på dagen, drøfter vi med jer om, hvordan vi efterfølgende tilrettelægger den bedste søvn for jeres barn. De største børn sover på madrasser i vores motorikrum. Her har barnet sin egen madras og dyne. Der er en voksen i soverummet fra børnene bliver lagt til at sove og frem til kl. 14.00. Efter kl. 14.00 besøger personalet jævnligt rummet.

Tøj/overtøj

Hvert barn har en kasse, hvor I skal lægge skiftetøj. Det er vigtigt, at I fylder op og tager beskidt tøj med hjem. Det er en stor hjælp for os, hvis der altid er mindst to sæt skiftetøj, undertøj og strømper. I kassen skal der også være sovetøj, hue, vanter, sut, klud og hvad jeres barn ellers bruger, alt efter årstiden. Husk, at det er jeres ansvar at tage sutterne med hjem, hvis de skal skoldes.

Alle børn har deres egen garderobe til deres overtøj og sko/støvler. Barnet skal have årstidssvarende tøj og sko i garderoben. Vi er ude i alt slags vejr, så det er vigtigt, at jeres barn har tøj med, som det kan bevæge sig i, holde varmen i og som gerne må gøres beskidt.

For at gøre det nemt for barnet at overskue garderoben, vil det være en stor hjælp, at I hænger overtøj på knagerne, så det er nemt at tage på. Vi opfordrer jer til at skrive navn i barnets tøj, det gør det væsentligt nemmere at holde styr på. Hvis der er tøj, der ikke er skrevet navn i, når vi rydder op, bliver det lagt i en kasse med glemt tøj. Det er et forældreansvar at finde glemt tøj. Hver fredag skal garderoberne tømmes, så de er klar til rengøring.

Måltider

Spurvehuset har ikke en madordning, fordi vi vægter, at barnets madpakke dels er et godt bindeled mellem hjem og institution, og dels fordi madpakker medbragt hjemmefra giver mere fleksibilitet, når vi f.eks. tager ud af huset.

De børn, der kommer i Spurvehuset mellem kl. 6.30 – 7.00 kan få serveret morgenmad. Morgenmaden består af havregrød, havregryn, Rugfræs. Det er Spurvehuset, der leverer morgenmaden. Som udgangspunkt spiser vi tre gange om dagen i grupperne. De mindste børn kan have andre behov, som aftales individuelt med de pædagogiske medarbejdere. Vi spiser formiddagsmad ca. 8.30, frokost ca. 10.45 og eftermiddagsmad mellem kl. 14.00 – 15.00.

Eftermiddagsmaden spiser børnene i mindre grupper, efterhånden som de står op fra lur. Der skal derfor medbringes 3 madpakker hver dag. I køleskabet er der en hylde til formiddagsmad, en hylde til eftermiddagsmad og to hylder til frokostmadpakker.

Vi vil gerne opfordre til, at madpakker til for- og eftermiddag er pakket i en mindre bøtte eller en pose, og at madpakken til frokost er i en alm. madkasse. Hvis der er yoghurt i madpakken, vil vi gerne, at det er i en bøtte, som barnet kan spise af.

De større børn øver sig i at hjælpe til, også i forbindelse med spisning. Vi vil derfor opfordre til, at der vælges en madkasse, som barnet selv kan åbne, og at maden er pakket ind, så det er let at åbne og til at overskue. Vi hjælper med at styre madpakken, så vi sikrer os, at alle børn får nok at spise. Derfor kontakter vi jer også, hvis vi oplever, at der er brug for ændringer i mængde osv. Når vi spiser frokost, sidder vi i mindre grupper, for på den måde at skabe en hyggelig atmosfære, hvor der er plads til at spise selv/øve sig, snakke om maden eller andre ting.

Eksempler på madpakke indhold

Formiddagsmad og eftermiddagsmad: Kan bl.a. bestå af en form for brød og lidt frugt el. grønt. Det kan også være yoghurt/ymer med havregryn, eller hvad I vurderer, at barnet kan spise og blive mæt af. Et barn i vuggestuen bruger meget energi, så det er vigtigt, at der er andet end frugt, så der er energi til at lege og opleve.

Frokost: Rugbrød med forskelligt pålæg, lidt grønt og eventuelt en smule frugt som dessert. En rest fra aftensmaden kan også sendes med (hvis den skal varmes, skal den kunne varmes i den bøtte maden kommer i). Det er op til jer at beslutte, hvor store mængder af figenstænger, ostehaps, rosiner, yoghurt og lignende, I mener, jeres barn har brug for. En figenstang kan sagtens deles i flere dele, så der er til flere madpakker. Vi vil altid gerne hjælpe og vejlede i forhold til madpakken.

Antal af madpakker i vuggestuen, kan ændre sig, og aftales med personalet over tid.

Bleer, bleskift og renlighedstræning

Vi har bleer til børnene i vuggestuen. Vi skifter ble efter behov, og altid inden barnet skal sove, og når barnet kommer op igen. Vi bestræber os på at gøre det på en hyggelig og afslappet måde. For os er bleskift på toilettet en tid, hvor barnet har en voksen for sig selv. Vi øver samarbejde; løfte numsen, trække benene ud af bukserne osv. I samarbejde med jer træner vi renlighed. Når barnet er 1,5 år, det i stand til at registre, når det skal af med noget. Derfor er det vigtigt, at vi får skabt en kultur, hvor det at "sidde på toilet/potte" er en del af en hverdagsrutine. Det skal øves både i vuggestue og i hjemmet. Denne rutine vil med tålmodighed, vedholdenhed og nærvær, skabe større mulighed for, at barnet er renligt eller tæt på at være det den dag, barnet skal starte i børnehave. Når barnet er omkring 2 år, skal personale og forældre begynde at drøfte aftaler om renlighedstræning, med det formål, at der er skabt gode rutiner og vaner for egentlig renlighedstræning, som starter, når barnet er 2,5 år. Der skal arbejdes målrettet for, at barnet er renlig den dag, barnet starter i børnehave. I er selvfølgelig velkomne til at bruge puslebordene til at pusle jeres barn. Af hygiejnemæssige årsager vil vi bede jer om at desinficere efter brug. Spørg os, hvis I er i tvivl.

Samtaler

Jeres kontaktperson tilbyder en opstartssamtale ca. 3-5 mdr. efter, barnet er startet i vuggestue. Her vil vi komme ind på, hvordan opstarten for jer og jeres barn har været. Herefter vil der være tilbud om samtale, når barnet er ca. 1,5-2 år. Når barnet er 2,5 år, afholdes en samtale, som har fokus på den kommende børnehavestart. Kort før børnehavestart holdes der en overleveringssamtale, hvor der deltager personale fra vuggestue og børnehave samt forældre.

Der sættes ca. 30 minutter af til samtaler.

Fødselsdagsfejring

Hvis I har ønske om, at vi skal fejre jeres barns fødselsdag i vuggestuen, er det en mulighed. En fødselsdagsfejring kan f.eks. foregå på følgende måde: Vores formiddagsmad kl. 8.30, flyttes hen på "Torvet", hvor vi pynter op med fødselsdagsdug og flag. I må medbringe menuen, men vi opfordrer til at undlade kage og i stedet vælge boller, frugt og måske en ostehaps eller en figenstang. Det kan også være små pandekager eller lign. Vi hygger sammen om maden, og vi synger fødselsdagssang. I er velkomne til at deltage i fejringen, hvis I har mulighed for det. Datoen aftales med personalet på stuen.

Samarbejde med børnehaven

Spurvehuset er en aldersintegreret institution, hvor der både er vuggestue og børnehave. Vi samarbejder på tværs af vuggestue og børnehave og kommer gerne på "besøg" hos hinanden.

De fleste børn fra vuggestuen fortsætter i børnehaven i den måned, hvor de fylder 3 år. Inden skiftet besøger børn og voksne børnehaven for, at barnet kan blive tryk ved de nye rammer. Dette har en rigtig god effekt, når barnet skal begynde i børnehave.

Eksempel på en dagligdag i vuggestuen

6.30	Hele Spurvehuset åbner	
6.30 – 7.00	Fælles morgenmad for vuggestue og børnehave på "Torvet".	Aflevering af børnene foregår i fællesrummet, også kaldt Torvet. Det ligger mellem vuggestuen og børnehaven.
7.30	Vi deler os på stuerne (de mindste børn) og i motorik (de største børn).	
8.00	Vi deler os og går på egne stuer.	Aflevering foregår på egen stue.
8.30 – 9.00	Vi spiser vores medbragte formiddagsmad.	Ønsker man, at barnet skal have formiddagsmad, bedes I være der inden 8.30.
9.00 – 10.30	Vi laver forskellige aktiviteter og leger - inde eller ude.	Der vil være information, hvis aktiviteterne fx foregår væk fra Spurvehuset.
10.30 – 11.30	Vi gør klar til spisning, skifter bleer/ vasker hænder - og spiser vores madpakker i vores spisegrupper på stuen og på "Torvet".	
11.30 – 12.00	De yngste puttes i barnevogn, de ældste sover på madrasser i vores motorikrum.	
13.15 -	Børnene begynder at vågne, skiftes og kommer stille og roligt ind på stuerne igen	
13.45 -	Vi spiser vores medbragte eftermiddagsmad, derefter leger vi inde/ude.	
Ca. 15.30 – 16.00	Vuggestuegrupperne samles.	På stuen eller på legepladsen.
16.00 -	Vi går sammen med børnehaven.	Vi samles enten på Torvet og motorik eller på legepladsen.
16.45 (man - tors) Kl. 16.00 (fre)	Spurvehuset lukker.	Vær opmærksom på, at børn og forældre skal have forladt huset kl. senest 16.45.

Børnehaven

Børnehavens fysiske rammer og læringsmiljø

Børnehavens lokaler består af mange små rum samt et par enkelte store fælleslokaler. Hvert lokale har forskellige aktivitets- og legefunktioner. Det giver mulighed for, at barnet kan blive inspireret til fordybende leg uden forstyrrelse. Når lokalerne er overskuelige, ryddelige samt tydeligt indikerer, hvilke aktivitets- og legemuligheder lokalerne rummer, skabes der ligeledes grundlag for nye inspirerende interesser og fællesskaber på tværs af alder. Børnene kan således vælge rum efter lege og aktivitetsbehov.

Personalet fordeler sig rundt i huset og understøtte legen. For børnehavebarnet er legen en grundlæggende udviklingsbetingelse. Derfor er det vigtigt, at lokalerne understøtter dette. Den nationale styrkede pædagogiske læreplan, som alle institutioner skal indrette deres praksis efter, har seks temaer, som hver især skal sikre god trivsel, læring og udvikling for alle børn. Vores indretning tager udgangspunkt i disse temaer.

Opdeling i Børnehaven

Hvert børnehavebarn er knyttet til en af tre basisgrupper i børnehaven. De tre grupper hedder *Spætterne* (før-skole-børn), *Musvitterne* og *Svalerne*, hvor børnene er mellem 3 og 4 år. Hver gruppe har tilknyttet 2 -3 personale afhængig af børnegruppens størrelse. Barnet er sammen med sin basisgruppe hver dag til gruppesamling (undtagen fredag, hvor der er fælles samling for hele Spurvehuset), som foregår i gruppens faste møderum fra kl. 9.00 – 9.30. Gruppesamlingen er central for resten af dagen i børnehaven. Det er her, at børnehavens aktiviteter og rutiner bliver præsenteret ved hjælp af piktogrammer. Det er også til samling, vi arbejder med Viborg Kommunes indsats "*Vi lærer sammen*", og det er til samling, børnene inddrages, har medindflydelse og er medskabende i forhold til aftaler, nye tiltag m.v.

Det meste af det pædagogiske personale har kontaktbørn. Som kontaktperson er man ansvarlig for at have særlig fokus på en gruppe børn, hvilket i praksis betyder at indsamle og dele viden og information om det enkelte barn, samt planlægge og koordinere eventuelle indsatser, mål og processer. Det er ligeledes kontaktpersonens opgave at afvikle forældresamtaler og øvrige møder omkring det enkelte barn.

Pædagogisk praksis i hverdagen

Vi tager udgangspunkt i Den styrkede pædagogiske læreplan. Det gør vi, når vi indretter vores rum, når vi inddeler børnegrupper, undersøger, planlægger og beslutter vores dagsrytmer og rutiner, voksenstyrede aktiviteter, skaber rum og rammer for børns selvvalgte lege samt når vi er undersøgende og sætter mål for indsatser omkring børn eller børnegrupper.

Vi er tydelige voksne, der er til at stole på, og som inviterer barnet og jer til samarbejde. Vi lægger stor vægt på gensidig respekt i alle relationer - både mellem voksne, mellem barn og voksen og børnene i mellem. Derfor er det vigtigt, at børnene mødes i selvvalgte lege og i planlagte aktiviteter på tværs af alder, køn og interesser.

Vi gør meget ud af, at barnet føler sig som en del af et eller flere børnefællesskaber. Vi tilrettelægger og planlægger og evaluerer løbende med det formål, at alle har mulighed for at deltage i forskellige former for fællesskaber. Dette gør, at vi nogle gange arbejder aldersopdelt og andre gange på tværs af alder, køn og interesser. Det skaber rum for, at børn og personale lærer af og om hinanden, og det er med til at give fællesskabsfølelse og samhørighed.

Eksempel på en dagligdag i Børnehaven

6.30	Hele Spurvehuset åbner.	
6.30 – 7.00	Fælles morgenmad for vuggestue og børnehave på "Torvet".	Aflevering af børnene foregår på "Torvet".
7.00 – 8.00	Vi går i børnehaven, hvor vi løbende åbner for de forskellige aktivitets- og legerum.	Vi tager imod børnene og støtter barnet i få sagt farvel. Dette foregår i køkkenområdet. Vi hjælper børnene med at finde rum, de kan lege i.
8.00 – 9.00	Vi åbner i Spættestuen. Her kan alle børn på skift spise formiddagsmad, hvis de har behov.	Et personale har afkrydsningsliste, som bruges til at skabe gennemsigtighed i forhold til hvilke børn, der spiser, og hvem vi skal understøtte senere på dagen.
8.45 – 9.00	Oprydning og evt. bleskift for de børn, der har været i børnehaven fra tidlig morgenstund.	Vi forbereder børnene på, at vi skal have samling, og derfor skal vi skabe plads og ryddelige forhold i gruppelokaler. Vi gør brug af støttesystemer som Time-timer* og Piktogrammer*.
9.00 – 9.30	Samling i grupperne. Samlingen har til formål at skabe samhørighed, inddragelse, træne evnen til at lytte og vente på tur, samt at sætte pris på den fælles oplevelse, hvad enten det er børnefortællinger, historier eller præsentation af dagens program.	Præsentation af dagens program foregår ved hjælp af Piktogrammer. Piktogrammerne er ens i alle tre grupper. Der arbejdes med "Vi lærer sammen"
9.30-11.00	Planlagte aktiviteter i vores aktivitets-/legerum eller på legeplads. <ul style="list-style-type: none"> - Der er ture ud af huset. - Børneinitieret* leg på legeplads. - Børneinitieret* leg. <p>*Leg, som børn selv tager initiativ til, bliver optaget af. Personalet kan understøtte legen ved at skabe rammen.</p>	Disse aktiviteter og lege kan være bestemt og sat i gang af en medarbejder, eller det kan være legeopfordringer fra børnene, som medarbejderen understøtter. Personalet kan også observere og understøtte legerelationer, og heri gennem bliver klogere på at udvikle barnet/børnenes udvikling, læring og trivsel. Der kan være planlagte aktiviteter eller selvvalgte lege

		på legeplads. Herudover har vi ugentlige ture ude af huset. Vi arbejder med faste emner, som er planlagt fra årets start.
11.00 – 11.30	<p>Vi spiser vores medbragte middagsmad i faste spisegrupper.</p> <p>Grupperne er aldersintegrerede. Børnene spiser tre forskellige steder i huset sammen med 2-3 voksne i hver spisegruppe.</p> <p>De ældste børn har bordpligter og oprydningpligter.</p>	Formålet med at dele børnene i aldersintegrerede spisegrupper er at udvikle alle børns evne til at være hjælpsomme, omsorgsfulde og opmærksomme overfor den andens og egen behov. Når store hjælper små, fordi de kan, styrker vi barnets selvfølelse og selvtillid. De ældste børn bliver rollemodeller for de yngre børn, og de yngre børn præsenteres for og inddrages til opgaven i forhold til de endnu yngre børn.
11.30 -12.00	<p>Børnene rydder op og skal på legepladsen. Vi øver i at tage tøj på, og vi støtter de børn, der skal sove, følges ind i vores fælles motorikrum. De resterende børn skal på legepladsen.</p> <p>Undtagelsesvis kan personalet beslutte, at vi har en "inde dag".</p>	Børnene kan hjælpe hinanden, ligesom de voksne støtter og guider, når en sko eller et bukseben driller.
14.00 – 14.30	Børnene opfordres til at spise deres medbragte eftermiddagsmad.	Spisningen foregår i Spættestuen. Det er også muligt at spise madpakker i madpakkehuset på legepladsen.
14.30-16.15	Børnene leger ude, og hvis vejret ikke tillader det, går vi ind i børnehaven.	De fleste børn hentes i dette tidsrum.
16.15 -16.45 (man - tors) 16.00 (fred)	Vi går sammen med vuggestuen. Institutionen lukker kl. 16.45.	Kl. 16.45 låses dørene og personalet har fri.

Aflevering og afhentning

Kommer jeres barn tidligt om morgenen, skal barnet afleveres på "Torvet". Her er der mulighed for at spise morgenmad sammen med vuggestuen. Skal jeres barn have morgenmad, skal han/hun være klar til morgenmaden inden kl. 7.00. Det vil være en god start på dagen for barnet, at I hjælper jeres barn i gang med morgenmaden, inden I går. På den måde kan personalet bevare roen og nærværet ved bordet.

På skærmen, der er hængt op på gangen ved vandautomaten, skal I tjekke jeres barn ind og tjekke det ud, når I henter igen. Det hjælper os med at skabe overblik og viden, ikke mindst for lukkevagten, som har til ansvar at tjekke skærm og sikre, at alle børn har forladt børnehaven. I skal på skærmen angive afhentningstidspunkt. Skærmen bruges kun af voksne.

Ved aflevering er det vigtigt, at I giver os de informationer, der er relevante for, at barnet kan få en god børnehavedag - fx. om I oplever, barnet er særlig træt, eller der er sket ting hjemme, der kan have betydning for barnets humør og trivsel. Er beskederne komplekse og kræver længere samtale, skal I skrive en besked herom på AULA, og så kan I med fordel aftale en samtale med personalet, som kan foregå under rolige og tidsrealistiske rammer.

Ved afhentning af jeres barn, vil vi gerne, at I altid siger farvel til en af personalet, inden I går. Vi vil ligeledes bestræbe os på at fortælle om stort og småt fra dagen, der gik. Herudover kan I følge med på AULA, hvor vi lægger billeder og fortællinger ind om dagens oplevelser.

Hvis barnet skal hentes af andre end jer, skal vi have besked via AULA, personlig besked eller pr telefon. Vi må ikke udlevere barnet til andre end forældremyndighedsindehaverne uden jeres tilladelse.

- Telefonisk kontakt til børnehaven: 87871580 – Tryk 2 for børnehaven.

Tøj/overtøj

Alle børn har deres egen garderobe til deres overtøj og sko/støvler. Vi er ude i alt slags vejr, så det er vigtigt, at jeres barn har tøj med, som det kan bevæge sig i, holde varmen i og som gerne må blive beskidt. I garderoben har jeres barn en spand, hvor I skal lægge skiftetøj. Det er vigtigt, at I selv fylder op og tager det beskidte tøj med hjem. Børnehavebørn har ofte uheld af den ene eller anden slags, og det er rarest for barnet at have eget tøj på.

Det er en stor hjælp for os, hvis der altid er mindst 2-3 sæt skiftetøj:

- underbukser
- strømper
- bukser
- korte eller langærmede t-shirts

I skabet under spanden skal der, særligt i vinterperioden, være mindst 2 sæt:

- huer
- vanter
- tykke trøjer

Alt efter årstiden skal der på garderobepladsen under skabet være:

- flyverdragt
- termotøj
- regntøj
- termostøvler
- vinterstøvler
- gummistøvler
- sko

For at gøre det nemt for jeres barn at overskue garderoben, vil det være en hjælp for barnet, at I hænger overtøj på knagerne, så det er nemt at tage på. Vi opfordrer jer til at skrive navn i jeres barns tøj. Det gør det nemmere for barnet og os at holde styr på tøjet. Hvis der er tøj, der ikke er skrevet navn i, når vi rydder op, bliver det lagt i en kasse med glemt tøj. Her er I velkommen til at lede efter forsvundet tøj. Hver fredag skal garderoberne tømmes, så de er klar til rengøring.

Spising i børnehaven

Vi serverer morgenmad fra kl. 6.30 - 7.00. Morgenmaden består af havregrød, havregryn, rugfras. Det er Spurvehuset, der leverer morgenmaden, mens resten af måltiderne skal medbringes hjemmefra (formiddagsmad, middagsmad og eftermiddagsmad).

Vi er opmærksomme på, at måltiderne skal foregå i rolige omgivelser, derfor sidder vi opdelt i mindre grupper under spisningen. Alle børn har faste pladser. Således skaber vi en hyggelig atmosfære, hvor der er mulighed for gode samtaleemner, da det netop også er i hverdags sproget og dialogen, at sproget udvikles. I vælger selv, om jeres barn skal have alle tre måltider samlet i én madkasse, eller om de skal være opdelt. Alle børn skal have egen drikkedunk med hjem fra. Drikkedunken kan fyldes op med vand fra vandautomaten.

Madpakken

Navn på madkassen og drikkedunken gør en verden til forskel for barnet, når han eller hun skal finde netop disse blandt alle de andre børns madpakker og drikkedunke. Det er også vigtigt, at barnet kan åbne og lukke madkasse og drikkedunk. Barnet skal ligeledes kunne håndtere indpakningen, og det kan være mere end svært. Derfor vil vi bede jer om at forhåndsåbne mad, der er pakket ind i engangsemballage. Det er vigtigt, at kosten er god og næringsrig, så barnet får den nødvendige energi til en hel dag i børnehaven.

Fødselsdag

Hvis det giver mening for jer, fejrer vi gerne jeres barns fødselsdag i børnehaven. Det foregår i barnets basisgruppe (Spætterne/Musvitterne/Svalerne). Der bliver pyntet op med fødselsdagsduk og flag. I medbringer menuen. Vi hygger sammen om maden, og vi synger fødselsdagssang. I er velkomne til at deltage i fejringen, hvis I har mulighed for det. For førskolebørnene (Spætterne) er der mulighed for, at man som forældre kan invitere hele gruppen med hjem til fødselsdag. Datoen aftales med de voksne på stuen. Personalet står for transport til og fra fødselsdagen, ligesom de giver en hånd med under arrangementet.

Blebørn i børnehaven

Når barnet starter i børnehaven, bør det være et mål, at barnet enten er renlig eller er godt på vej. Træningen foregår derhjemme. Børnehavens normering er ikke gearret til at arbejde koncentreret med renlighedstræning. Langt de fleste børn er udviklingsmæssigt klar til at komme af med bleen, når de er 3 år. Når barnet er mellem 2-3 år, skal forældre og vuggestue/dagpleje aftale procedure og mål for renlighedstræning. Selvom barnet ikke er renligt, skal barnet sidde på toilet og vaske hænder. Her kan barnet også spejle sig i de børn, der er renlige. Er jeres barn ikke renlig ved børnehaven start, skal I medbringe bleer. Det er ligeledes jeres ansvar at fylde bleer i kassen, når kassen er ved at være tom.

Samtaler

Jeres kontaktperson tilbyder en opstartssamtale ca. 3-5 mdr. efter, barnet er startet i børnehaven. Her vil vi komme ind på, hvordan opstarten for jer og jeres barn har været. Herefter vil der være tilbud om samtale, når barnet er ca. 4 år samt en skoleforberedende samtale, som foregår i november året op til barnets skal i skole. Møderne er typisk af en halv times varighed.

I april/maj umiddelbart før skolestart i august, afvikles en overleveringssamtale. Her deltager barnets kommende børnehaveklasseleder. Overleveringssamtalen mellem børnehaven og skolen er typisk af 15 minutters varighed. Er der særlig opmærksomhed i forhold til barnets trivsel og udvikling, kan man udvide mødet.

Alle samtaler vil typisk være placeret i tidsrummet mellem kl. 8.00 – 16.00. For de tværfaglige møder samt overleveringssamtalerne mellem børnehaven og skolen, bestemmes dato og tidspunkt med udgangspunkt i de fagprofessionelles tidsskemaer, som også er mellem kl. 8.00 – 16.00 mandag – torsdag. Undtagelsesvis kan der afvikles møder på en fredag.